OKRA

Maidosta maksetaan loppuvuonna vähintään nykyiset 43 senttiä litralta ja lisätilit vielä päälle. **HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA ANTTI RAUHAMAA, VALIO**

Koskinen: Tukiuudistuksissa tulee hirmuinen kiire

Suomelle tärkeistä kansallisista tuista päästään neuvottelemaan tosissaan vasta ensi vuonna, kun maatalousuudistuksen yksityiskohdat on sovittu.

Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskisen mukaan Suomella on selkeät perusteet hakea jatkoa 141-tuille vuoden 2013 jälkeen.

ORIPÄÄ (MT)
Menossa oleva maatalouspolitiikan uudistaminen on menossa aivan kalkkiviivoille ja uudistuksen läpiviemisessä tulee hirmuinen kiire, toteaa maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.).

Oripään Okra-näyttelyn avajaisissa keskiviikkona puhuneen Koskisen mukaan cap-tuen ja lfa-tuen ratkaisut siirtyvät väistämättä vuodenvaihteen yli Irlannin puheenjohtajakaudelle. Vasta sen jälkeen voidaan ryhtyä hakemaan ratkaisuja kansallisista tuista kuten 141- ja 142-tuista.

Suomella on edessään vielä monta erää poliittista vääntöä, ministeri korostaa.

Kun EU:n rahoituskehys, yhteisen maatalouspolitiikan sisältö ja rahoitus on päätetty, on edessä vielä toinen neuvottelukierros komission kanssa, kun 141- ja 142-tuet pitää sovittaa yhteen yhteisen maatalouspolitiikan kanssa.

Koskisen mukaan Suomella on selkeät perusteet hakea jatkoa 141-tuille vuoden 2013 jälkeen. Komissio toki korostaa tuen väliaikaisuutta.

EU-tuista ja 141-tuista on saatava mahdollisimman toimiva ja tuotannon kehittämistä edistävä kokonaisuus ja samalla on käytävä läpi myös 142-tukien kehittämistarpeet muun maatalouspolitiikan muuttuessa.

Ministeri muistutti monituhatpäistä maatalousnäyttelyyleisöä siitä, että kotimaisen ruuan arvostus on tällä hetkellä korkealla.

”Keskikesä on parasta lähiruokasesonkia. Kotimaisista herkuista pääsee nauttimaan ja niistä kannattaa nauttia.”

Maitoväki odottaa hyvää 141-ratkaisua

Koskinen sai terveisiä jo ennen avajaistilaisuutta. Toimitusjohtaja **Kari Aakula** Osuuskunta Länsi-Maidosta muistutti Koskista Suomen maantieteellisestä sijainnista. Olot ovat huonommat kuin eteläisemmässä Euroopassa eikä tilanne ole muuttunut.

Litrakohtainen tuki tarvitaan koko maahan, myös Etelä-Suomeen, Aakula viestitti osuuskunnan maitojuhlaan kutsutulle ministerille.

Suomen neuvottelijoilla on iso vastuu, jotta koko maan maidontuotannosta pystytään pitämään huolta.

Aakula peräsi ministeriötä huolehtimaan Makeran riittävästä rahoituksesta. Maidontuotannosta luopuvia on paljon ja rahoitusta tarvitaan korvaavan tuotannon rakentamiseen.

Valio ei tingi hinnasta

Maidosta maksetaan loppuvuonna vähintään nykyiset 43 senttiä litralta ja lisätilit vielä päälle, lupaa hallituksen puheenjohtaja **Antti Rauhamaa** Valiosta.

Rauhamaan mukaan maidon hintaan kohdistuu paineita EU:ssa ja keskihinta on vajoamassa lähelle 30 senttiä. Valio on pystynyt huolehtimaan tuottajahinnasta.

Vuosikymmen sitten maito oli Suomessa lähellä EU:n keskihintaa. Tänä keväänä ero oli 9 senttiä, mikä kertoo onnistumisesta. Etenkin keväällä on pärjätty hyvin.

Rauhamaan mukaan vahva tuotekehitys ja erikoistuotteet ovat tae tuottajahinnoille. Hän pitää oikeana ratkaisuna keskittyä omiin tuotemerkkeihin. Bulkkia tekemällä maidon tilityshinta olisi lähellä EU:n keskihintaa ja kaupan brändeilläkään ei juuri parempaan yllettäisi.

VEIKKO NIITTYMAA

Maa- ja kotitalousnaisten yritysneuvoja Leena Ylikännö esitteli Ruisleipätalkoot -hankkeen teltalla leipomisen vaiheita.

Lisää kotimaista ruista

Rukiintuotantoon etsittiin lisää potkua Okran Ruis pellolta pöytään -paneelikeskustelussa keskiviikkona.

Pro Ruis -yhdistyksen järjestämässä paneelissa ruokaketjun eri toimijat viljelijästä leipomoon kehuivat kotimaista ruista yhdestä suusta.

Huipputyöllä huippusatoja

Rukiinviljelijä **Kalle Oivanen** Nousiaisista toivoi rukiille lisää hintaa. Hän kuitenkin korosti, että viljelijä saa tuotannon kannattavaksi suurella sadolla.

”Huipputyöllä saadaan myös huippusatoja. Hyvät sadot vaativat panostusta viljelyyn”, Oivanen tiesi.

Oivanen vannoo rukiin viljelyssä huolellisen kynnön nimeen. Kylvö on myös tehtävä ajoissa, viimeistään elokuun lopussa.

”Maan vesitalouden ja rakenteen on oltava kunnossa, vasta sitten rukiista voi odottaa suuria satoja”, maanviljelijä **Turkka Salmi** Kumilasta lisäsi.

Tuotanto kannattavaksi

Monen viljelijän kuulee sanovan, että ruista viljeltäisiin, jos hinta olisi parempi. Johtaja **Pasi Lähdetie** Raisiosta kertoi hinnan muodostuvan kansainvälisten markkinoiden sekä kotimaan viljanostajien kilpailun perusteella.

Fazer leipomoiden tuotekehitysjohtaja **Heli Anttila** korosti, ettei kuluttaja maksa ruisleivästä enempää. ”Viljelyn kannattavuuden turvaamiseksi on tarkasteltava koko ruokaketjua, ei vain sen loppupäätä”, hän selventää.

Viljelijä Salmi peräänkuulutti rukiin laatuhinnoittelua. Se olisi keino rukiin viljelyn lisääntymiseen, kun hyvälaatuisesta, huolella viljellystä rukiista saisi parempaa hintaa.

Fazerin Anttila ei innostu laatuhinnoittelusta, koska leipomo tarvitsee eri laatuisia viljoja eri tuotteisiin.

Ruis maailmankartalle

Olisiko rukiista Suomen vientivaltiksi?

Viljelijä Oivasen mielestä kotimaan rukiintuotanto olisi saatava ensin nousuun. Viljelijä Salmi taas esitti kiitoksensa Linkosuon leipomon toimitusjohtaja **Timo Jänteelle** ruissipseistä ja ehdotti niiden vientiä ulkomaille bulkkitavaran sijaan.

Ruisjalosteita viedään maailmalle jo nyt. Lähdetie ja Anttila muistuttivat, että hapankorppua menee kuin kuumille kiville.

Kukin panelisti esitti lopuksi oman lupauksensa rukiin puolesta.

”Fazer leipomot lupaa leipoa tuotteensa kotimaisesta rukiista”, Anttila lausui. Hän painotti, että Fazer haluaa rukiista viljelijöille kannattavan kasvin.

Paneelissa olivat mukana myös Boreal kasvinjalostuksen toimitusjohtaja **Markku Äijälä** sekä Maataloustuottajain Keskusjärjestö MTK:n ruokakulttuuriasiamies **Anni-Mari Syväniemi**.

SAARA NIKKARI

Paikallinen tuotanto kiinnostaa ruokapiirejä

Ruokapiirit olisivat erinomainen kanava lähituottajille, sanoo ruokapiiriaktiivi **Olli Repo**.

Revon mukaan Suomessa on satoja ruokapiirejä, joille lähiruokaa ei tarvitsisi edes markkinoida. Jäsenet ovat valmiiksi kiinnostuneita paikallisen tuottajan tekemästä työstä.

Ruokapiiritoimintaa esitellään Okran Luonnonvaratosastolla, jossa teemana on lähiruoka.

Lauantaina järjestetään ensimmäinen valtakunnallinen ruokapiirien kokoontuminen Sarka-maatalousmuseossa.

Tarkoitus on selvittää, miten ruokapiirit voisivat toimia tehokkaammin. Tavoitteena on lisätä lähituotteiden kysyntää.

”Ruuan tuottamisen pitäisi olla kannattavaa liiketoimintaa. Tuottajan tulisi saada oikeudenmukainen korvaus”, Repo korostaa.

Ruokapiirien suosio kasvussa

Maa- ja metsätalousministeriön lähiruokakoordinaattorin **Kirsi Viljasen** mukaan ruokapiiritoiminta on vahvassa nousussa.

Tuottajan kannalta etuja ovat parempi tuottajahinta ja kiinteä asiakassuhde.

Repo lisää, että ruokapiirit ovat hyvä kanava esimerkiksi silloin, kun tuottaja on siirtymässä luomuun.

”Luomutoimenpiteet maksavat tuottajalle enemmän, mutta kaupasta hän ei saa vielä parempaa hintaa.”

Luomu ei kuitenkaan ole ehdoton juttu. Tärkeintä on paikallistalouden tukeminen ja maistuvien tuotteiden löytäminen.

”Meillä on paljon tuottajia, jotka eivät ole luomussa. Olemme silti vakuuttuneita siitä, että heidän tuotteensa ovat hyviä.”

Moni tuottaja on tullut Okrassa kyselemään, miten toimintaan pääsisi mukaan. Repo rohkaisee heitä etsimään lähiseudulta ruokapiirejä ja tarjoamaan tuotteitaan niille.

Paikallistalouden tukeminen tärkeää

Ruokapiiriläiset ovat valmiita maksamaan laadusta ja aidoista mauista.

”Ruokapiirin kautta saa monipuolisen valikoiman tuoreita tuotteita lähelle kotia”, Repo tiivistää.

Suurin hyöty on Revon mukaan se, että tietää, mistä ruoka tulee pöytään.

”Tuottajat ovat ihmeissään, kun joku on oikeasti kiinnostunut siitä työstä, jota he tekevät.”

Revon mukaan kuluttajien asenteissa olisi parantamisen varaa. Ruokaa pidetään usein pelkkänä energianlähteenä, jota tankataan kiireen keskellä.

”Kuluttajien pitäisi ymmärtää, että ruuan tuottaminen on kovaa hommaa. Sitä pitäisi arvostaa enemmän.”

KATJA SAHLSTEDT

MARITA WAENERBERG

Tällä pyörällä Olli Repo kuljetti ruokapiirin alkuaikoina luomuleipää matkahuollosta jakoon. Leipälaatikoiden paikalla tyttäret Pihla, 8, edessä ja Vilma, 6, takana.

Ruokapiirissä saa, mitä tilaa

Olli Repo pyörittää Helsingissä Herttoniemen ruokapiiriä. Kimmoke toimintaan syntyi, kun lähikauppa ja samalla tuotteet hyllyillä vaihtuivat. Valikoimaan ei pystynyt vaikuttamaan.

Repo päätti hankkia haluamansa ruuat suoraan tuottajilta. Muita kiinnostuneita löytyi lähipiiristä ja vähän kauempaakin. Sähköpostirinki paisui pian 400 osoitteeseen.

Ruokapiiri lähettää tietyin väliajoin yhteistilauksen tuottajalle. Tämä toimittaa ruuat yhteyshenkilölle, joka jakaa ne muille.

Lasku maksetaan tuottajalle ilman välikäsiä.

Vuonna 2010 perustettu Herttoniemen ruokapiiri on nykyään osa osuuskuntaa, joka tuottaa ruokaa myös itse. Vantaan Korsossa sijaitsevalta pellolta riittää muun muassa raparperia, varhaisperunaa ja pinaattia 150 taloudelle.

Repo kritisoi kauppoja siitä, että asiakkaille yritetään tarjota mahdollisimman halpoja tuotteita.

Kuluttajalla ei ole todellista valtaa vaikuttaa valikoimaan.

KATJA SAHLSTEDT

Kotimaisen asialla, yksimielisesti, vakuuttavat Tommi Lunttinen ja Erkki Maimanen.

Traktorimies ja talonpoika kotimaisen asialla

Parikymmentä vuotta sitten perustettua reikäleipätoimikuntaa herätellään henkiin. Tarkoitus on saada ihmiset miettimään, miten tärkeää on suosia kotimaista tuotantoa, toteavat valtuuskunnan varapuheenjohtaja **Tommi Lunttinen** MTK:sta ja pääluottamusmies **Erkki Maimanen** Valtralta.

Ensimmäinen yhteisesiintyminen Okra-messuilla näytti sujuvan mallikkaasti ja näyttelyvieraatkin vaikuttivat kiinnostuneilta. ”Moni halusi tietää, mitä aiomme tehdä yhdessä”, kaksikko toteaa.

Lunttisen mukaan muissa maissa suositaan ja kehutaan omaa osaamista ja tuotteita, mutta Suomessa sitä ei oikein osata. Ollaan varovaisia, turhan vaatimattomia, vaikka meillä ei ole mitään hävettävää, päinvastoin.

”Täällä kasvatetaan maailman puhtaita ruokaa ja tehdään huippulaatuisia koneita kuten traktoreita. Tunnemme traktoreiden tekijät ja tiedämme niiden laadun.”

Maimanen ja Lunttila viettivät kaksi päivää Okrassa Valtran osastolla kertomassa metalliväen ja maataloustuottajien näkemyksiä. Yhtä matkaa myös tultiin näyttelyyn ja lähdetään torstaina illalla kotiin. Näkemyksissä ei ole eroja, kaksikko korostaa.

Kotimaisen suosiminen korostuu, kun taloustilanne on kiristynyt.

Etenkin Suomen kaltaisen pienen maan on tärkeää pitää yhtä. Aina kun valitset kotimaista, rahat menevät omaan hyvinvointiin.

Tuottajajärjestö ja traktoritehdas olivat tiiviissä yhteistyössä 90-luvulla, jolloin perustettiin yhteinen reikäleipätoimikunta. Toiminta hiipui välillä, mutta nyt haetaan taas uutta vaihdetta.

Ensimmäiset palaverit olivat vuodenvaihteessa ja Okra on ensimmäinen julkinen yhteisesiintyminen. Sen perusteella mietitään jatkoa. Syksyllä kokoonnutaan joka tapauksessa uudelleen. Metalliliiton puheenjohtaja **Riku Aalto** on lupautunut tulemaan paikalle, Maimanen kertoo.

VEIKKO NIITTYMAA

WWF: Suomalaisten syötävä enemmän pientä kalaa

”Suomessa pitäisi syödä enemmän pientä kalaa”, sanoi WWF:n meriohjelman päällikkö **Sampsa Vilhunen** maatalousnäyttely Okrassa.

”Pienet kalat lisääntyvät ja kasvavat nopeammin sekä ovat monilukuisia.”

Ylikalastuksen vaara on pieni.

Suuret kalat, kuten lohi tai turska, lisääntyvät ja kasvavat hitaammin. Lisäksi ne ovat harvalukuisempia, jolloin ylikalastuksen riski on olemassa.

Suomalainen syö kalaa keskimäärin 17 kiloa vuodessa. Tästä määrästä vain kaksi kiloa on kotimaista kalaa. WWF haluaa tämän suhteen muuttuvan.

Vilhusen mukaan pienistä kaloista esimerkiksi muikkua ja silakkaa tulisi syödä enemmän.

Kalastuksen pitäisi olla kestävää

Maailman kalakannat ovat vähenemässä, mutta samalla väestö kasvaa.

”Kalastuksessa pitää miettiä enemmän tulevaisuuden sukupolvia. Miten heille riittää kalaa syötäväksi?” toteaa Vilhunen.

”Emme voi perustaa kalatalouttamme sille ajatukselle, mitä tarvitsemme tänään.”

WWF:n tavoitteena on, että vuoden 2015 loppuun mennessä kaupoissa myytäisiin vain kestävällä tavalla pyydystettyä kalaa. Uhanalaisia tuontilajeja ei enää sen jälkeen kaupan tiskiltä löytyisi. WWF haluaa lisätä uhanalaisten kotimaisten kalojen suojelua niin, etteivät ne enää tulevaisuudessa olisi uhanalaisia.

Järjestön tavoitteena on myös, että näitä lajeja voitaisiin joskus huoletta ruokapöytäänkin valmistaa.

Poliittiset kiintiöt lohen ylikalastuksen takana

WWF on huolissaan Itämeren villilohen ammattimaisesta kalastuksesta.

”Poliitikot ovat neuvotelleet Itämeren villilohen kalastuskiintiöt liian suuriksi. Päättäjät eivät usko tutkimustuloksiin, joista voitaisiin suoraan katsoa, mitkä ovat kestävät pyyntikiintiöt kullekin kalalajille.”

Vilhusen mukaan taustalla on päättäjien ahneus. Omalle maalle halutaan saada mahdollisimman suuret kiintiöt.

”Suomi halusi nelinkertaiset kiintiöt tutkijoiden suosituksen verrattuna. On mielenkiintoista nähdä, mikä on Suomen kanta juuri julkaistuihin suosituksiin ensi vuoden 2013 kiintiöistä”, lisää Vilhunen.

WWF:llä on parhaillaan käynnissä kampanja, jolla kannustetaan suomalaisia syömään enemmän kotimaista kalaa.

ELINA HELMANEN